

Økonomi og ledelse

Lean er blevet en del af dagligdagen på mange landbrug

Weekplaner og tavlemøder er dagligdag på mange landbrugsbedrifter. Men Lean omfatter flere værktøjer, som alle bidrager til hele tiden at optimere bedriften. Læs her om en række landmænds erfaringer med Lean.

Artikel

Brug af Lean i landbruget er fortsat i positiv udvikling og bliver dagligt mere og mere integreret, som en fast del af arbejdsdagen. Med Lean sikrer man et konstant fokus på at forbedre arbejdsprocesserne på bedriften ved hjælp af forskellige konkrete værktøjer.

Arbejdet med Lean er for medarbejdere og ledere dog oftest ensbetydende med nye rutiner og ændringer i dagligdagen, og det kan kræve lidt energi at komme i gang. Men mange benytter i forvejen Leanværktøjer – bare uden at vide, at det er Lean. F.eks. bruger mange weekplaner og tavlemøder. Nedenfor kan du læse tre landmænds erfaringer med at benytte Lean.

På landbruginfo.dk kan du finde og læse om en lang række af Leanværktøjerne.

Læs: [Brug tiden bedre på bedriften, og få det optimale ud af dine lønomkostninger](#)

Leanværktøjerne skal prioriteres efter bedriftens behov

Hvilke af værktøjerne, der skal bruges, skal prioriteres i forhold til behovet på den enkelte bedrift. Hvis man som leder f.eks. fornemmer, at der er et behov for struktur og planlægning, skal man fokusere på de værktøjer, som understøtter det – for eksempel SOP, Kanban-kort, TPM eller weekplaner.

"Prioriteringen af værktøjer understøtter vores behov, og behovet understøtter vores brug," lyder det fra landmand Peter Niss, Stenvadgaard ved Nibe.

Lean giver nemmere oplæring og mere struktur i hverdagen

"Det sværeste var at komme i gang er at skulle formidle det til andre," siger Peter Niss om starten med Lean. For at komme i gang deltog han i et kursus i Lean hos SEGES sammen med to af sine medarbejdere. Han oplever, at oplæring og udvikling af elever er blevet nemmere på Stenvadgaard, hvor der altid er to elever.

Fokus har været at få lavet nogle SOP's, som beskriver hverdagsopgaver ned i mindste detalje. Det sparer bl.a. tid, da eleverne ved, hvor de kan finde information og derfor ikke behøver at kontakte en kollega.

Med sparring fra sine to medarbejdere har Peter løbende sat gang i brugen af flere værktøjer.

Peter roser både medarbejdere og elever, fordi de har deltaget aktivt i at tilpasse nogle af Leanværktøjerne, så de passer til dagligdagen på Stenvadgaard.

"Dagligdagen har fået mere struktur, fordi medarbejderne nu søger planlægningstavlen fremfor telefonen," fortæller Peter Niss og fremhæver det som en stor fordel, at medarbejderne er blevet mere selvstændige.

 an er ideelt til planlægning og målsætning på bedriften

Også for Jakob Skov, som driver Hestbækgaarden ved Farsø, er Lean blevet en vigtig del af hverdagen på bedriften.

"Vi skal blive ved med at udvikle os både som virksomhed og som mennesker, og det kræver forskellige værktøjer," fortæller Jakob Skov.

Planlægning og målsætning er fokuspunkterne på Hestbækgaarden, og det understøtter de anvendte Leanværktøjer. Eksempelvis benytter Jakob tavlemøder og værdistrømsanalysen til at forbedre arbejdsgangene på bedriften.

Målene for virksomheden skal være synlige, og der indføres løbende flere værktøjer, som understøtter det behov. Brug af målstyringstavlen har mange funktioner, og den vil være det næste step i udviklingen af Lean på Hestbækgaarden.

Lean gør vedligehold og service struktureret

At Leanværktøjerne kan bruges af alle i landbruget, bekræfter Peter Vestergaard, som er markchef hos DanRoots. Peter har modsat mange af sine kollegaer i erhvervet indført Lean ved planteavl og mener, at det dagligt giver værdi til virksomheden.

"Vi indfører løbende mere og mere Lean, og det er altid med i baghovedet," fortæller Peter og tilføjer:

"Lean og planteavl er ikke optimale for hinanden, men det er ikke en undskyldning for ikke at bruge det".

Med en arbejdsplads, hvor der er flow i medarbejderne, anser Peter det som en styrke, at f.eks. vedligehold og service af maskiner er struktureret og planlagt, samt at maskinerne er forholdsvis ens, så alle har mulighed for at betjene dem.

"Min vurdering er, at Lean kunne have stor værdi for andre afdelinger i vores virksomhed," fortæller Peter. På baggrund af det, har Peter overvejet at anbefale sine kollegaer i andre afdelinger at tage faget Lean-ledelse, da det ville styrke virksomheden som helhed.

Sådan kommer du i gang med Lean i landbruget

De tre landmænd, som her fortæller om deres erfaringer med Lean, fik skubbet til at komme i gang via et kursusforløb hos SEGES. SEGES har i en årrække afholdt akademifaget Lean-ledelse.

"Lean var for mig ikke ukendt, men kurset har alligevel udviklet mine færdigheder og givet mig ny inspiration," fortæller Jakob Skov.

Medforfatter: Lise Murmann

Læs mere: [Tilmeld dig kurset AKADEMIFAG: LEAN LEDELSE](#)

Emneord

LEAN

Sidst bekræftet/revideret: 02. november 2020

Vil du vide mere?

Vibeke F. Nielsen

Specialkonsulent

SEGES

vfn@seges.dk

+45 8740 5514

Støttet af

Kvægafgiftsfonden

Mælkeafgiftsfonden

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Tlf. 87 40 50 00

Agro Food Park 15

Fax. 87 40 50 10

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

